

კარგისათვის
ხიზლირთქსა

მეცემსი

1883-1886

—* მეცემსი » დამატებით გამოდის თვეში ხუთჯერ, ყოველი თვის ათს, ოცს ჭ ოც და ათ რიცხვებში. *

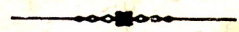
F491

ნუ თუ მართალია?

შოველ ადგილას ქრისტიანობის გასაფრცვლებლად მისიონერები ცდილობენ, რომ შეისწავლონ იმ ხალხის ადგილობრივი დედა ენა, საღაც უნდათ შეიტანონ ქრისტეს სწავლა ქადაგებით. შოველს ადგილას ამ ზომით ძლიერ გაუფრცვლებიათ ქრისტეს სწავლა. ეს რომ ასეა მართლა, კიდევ დამატკიცეს საქმით წმ. ძირილე და მეთოდემ. ბევრი ეწვალენ ნემსები, ბერძნები და ლათინები, ქრისტიანობის სწავლის გაფრცვლებისათვის ყველამ თავთავის ენაზე სლავიანებში, მაგრამ მათი ქადაგებით ქრისტეს სწავლამ ფენი ვერ მოიღვა. როდესაც სლავიანურ ენაზე ძირილე და მეთოდემ დაიწყეს ქადაგება, მაშინ მსწრაფლ გაფრცვლდა ქრისტეს სწავლა სლავიანთა შორის...

უკანასკნელმა ომმა, თუმცა ეს ომი რუსეთს ძვირად დაუჯდა, მაგრამ ჩვენ მაინც შეგვიძინა ოთხი საუკუნით დაშორებული ჩვენი ძმანები, აქარლები და ქობულეთლები. ამ ქვეყნებში დღესაც მოიძებნებიან ძველი ეკკლესიები, რომელთაც გაათარებული ხალხი დიდ პატივს-სცემს და ხან-დის-ხან მათში შეწირულებაც მიაქვს. ამ შემოერთებული ხალხიდგან ზოგიერთები, როგორც ამბობენ, ხან-დის-ხან მიდიან თურმე ჩვენს ეკკლესიაში ჩვენი წირვა-ლოცვის საყურებლად და მოსასმენად, მაგრამ ძლიერ სწუხრან, რომ არც ერთ დროს მათ არ ესმისთ წირვა-ლოცვა ქართულს ენაზე. ამბობენ, და რამდენად მართალია არ ვიცით, რომ კიდევ უთხოვიათ მათ ერთი პირისათვის, რომ ერთი ქართული წირვა გვაყურებინეთო, მაგრამ ადგილობრივი მღვდელს ვერ გაუბედავს, რომ მათი სურვილი და ცნობის-

მოყვარეობა დაეკმაყოფილებია და ერთ-ჯერ მაინც ქართულად ეწირა. ნუ თუ ეს მართალია? ან რატომ ვერ გაუბედავთ ამისთანა ცნობის მოყვარეთა აქარლებთა და ქობულეთლებთა სურვილის დაკმაყოფილება, როდესაც ეგეთი ცნობის-მოყვარება ამ გვარ დროს და ამისთანა ხალხში სწორედ ხელწასავლები შემთხვევაა. ჩვენ არა გეჯერა, რომ ამისათვის ვინმემ უსიამოვნება მიიღოს; პირიქით საჭიროა, რომ ამ გარემოებას მიალწვეინონ ვისდამიცჯერ არს. რასაკვირველია ამისთანა ცნობის მოყვარენი ბევრნი კი არ იქნებიან ახლად შემოერთებულ ქართველებში, მაგრამ ერთისა და ორის შეძენისა და მოპოებისათვისაც ბევრს უნდა ვცდილობდეთ და გვიხაროდეს....

ზაზეთის «იზირის» გამოცემის გამო.

ზაზეთის კითხვის სურვილი საკმაოდ არის გამჟღარა დღეს ჩვენს ხალხში და «დროება» თუ არ აკმაყოფილებდა საზოგადოებას, პირს უწმენდდა მაინც ამ ცნობის მოყვარებას. შესწყდა თუ არა «დროების» გამოცემა, მისმა მკითხველმა საზოგადოებამ ერთბაშად იგრძნო, თუ რას ჰწინანავს საზოგადო ორგანის უქონლობა მთელი მხარესთვის. ლავრჩენ თუმცა ზედ-მიწევნითი გამოცემები, მაგრამ ყოველ-დღიური ზაზეთის კითხვის შეჩვევა სულ სხვაა. მეტადრე საგრძნობია მისთვის, ვინც ერთი ენის მეტი არ იცის. ამიტომაც ხალხს იღუმალი რაღაც დრტინვა ეტყობოდა, როცა «დროების» — ოცის წლის ზაზეთის, გამოცემა უეცრად შესწყდა. იყვნენ

იმისთანა მკითხველებიც, რომელთაც «ღროების» ზერი გაზეთი თუ იყო ქვეყანაზე, არ იცოდენ. ამ უსწავლელმა ნაწილმა არც კი იცოდა მიზეზი გაზეთის დახურვისა და სახტად დარჩა. «ღაკარგული ძროხა ხომ კაი მეწველია» და ამ ანდაზის ძალით «ღროება» სანატრელი გაზეთი გახდა, მიეჩევა მას ყოველი ნაკლი და კინადამ წმიდათა შორის შვი რაცხა...

ღღეს ამ სასო-წარკვეთილებას ბოლო მოვლო. ზამოვიდა გაზეთი («ივერია») ბ. ილია ჭავჭავაძის რედაქტორობით. (ფასიც, წელიწადში ერთი თუმანი, არა ძვირი ყოველ-დღიურის გაზეთისთვის, მით უმფრო. რომ გაზეთი სივრცით და პროგრამით «ღროებაზე» უდიდესია). ღარწმუნებულნი ვართ, რომ ამ გაზეთს მალე ეყოლება ორი იმოდენი ხელის-მომწერლები. ვინემ «ღროებას» ჰყავდა. ამის მიზეზი ჩვენის ფიქრით სამია:—პირველი ის, რომ «ღროების» დახურვამ გააბღეზა მკითხველი საზოგადოების ცნობის მოყვარება. მეორე ის, რომ «ღროება» დიდის-ხნის გაზეთია, ბევრი მტერი შეიძინა ჭ ამიტომ ბევრი მისდამი სიძუთილის გამო არ კითხულობდა მას. მესამე მიზეზია თვითონ სახელი და ნღობა ბ. ჭავჭავაძისა...

აქ არ შეგვიძლია არ აღვნიშნათ ერთი გარემოება. როგორც ვეროპაში, ისე ჩვენ შიაც არის ახალ გაზღობაში ერთი შეუზღწეველი სენი, მოგახსენებთ რედაქტორობის მანიას, ჟურნალისტობის წყურვილს. მიიღებს თუ არა რომელიმე ყმაწვილი კაცი ცოტადღენს ზეწარებითს განათლებას, მას მაშინვე მოუღდება აღსღლა საყოველთაო აუღითორიაზე. ჭაბუკი ჭვიქობს, აზმნობს, თმა ყირაზე უღღება, ფერად-ფერადის ოცნებით თავი უზურს, პღანებს აწყობს და თავის-თავზედაც უწვეღებელი წარმოდღენა აქვს. მართღაც და მომაცთუნებღლია: მთელის ერის მასწავღელღობა—რედაქტორობა, დღღება, პატივი და საღულღებღლი სიმღიდღრღც! ამას ქვეყანაზე რამე ჰსჯობს! მხოლოდ უგროზობა უჭირღებს საქმეს და წღელსა წყვეტს მისს აღმღფრენას. მაგრამ გაზეთის, თუ ჟურნალის გამოცემას როგორც არის იწყებს. მასღალაზედაც ჯღრჯღრობით არც ისე ვაღღახათ არის. მზად აქვს ხუთი-ექვსი სტატღია, მოღლის საიღანმე წერიღლებს, ამბებს, შოღობს რამოდღენსამე ქმუტა თანამშრომღლებს, დანარჩენს ღროღა გარემოება მოუტანს და ამნაირათ ღარწმუნებუღლია, რომ გააჩღლა ცეცხღლი მეღზომენის ტაღარში. ზამოდის თავისს რიგზე პირვეღლი ნომერი, მეორე, მესამე, მერე აგვიანღდება, აცხადღებს საყვეღღურს ხეღლის-მომწერღლებზედ, იტანჯღება სუღღიერად და კუ-

ჭიერად. შემღღეს ნომერს უფრო აგვიანღდება, რედაქცღია ბოღღღში იხღდის მკითხვეღლებთან. მერე თანღდა-თან გამოცემა იკღღებს სივრცით, შინაარსით, ჩიავღება, წღელიმანღება და ერთს მშვენიერ დღღლას ტყობუღღობ, რომ საწყაღლს კღღღც ჩაუბარებღია პატრონისათვის თავისი უმანკო სუღლი. თუ შხეღდი საღღმე გულ-წყღღღლს და ჯღბე-გახერღღტიღლს რედაქტოროს, თავს იმითი იმართღებს, რომ საზოგადოება წამხღდა-რიღო, თანაგრძღობა არ აქეთოღ და სხ. და თუ თბიღლი აღღვიღო საღღმე იზოღვა, მაშინვე შერგავღს თავს შიგა.

შეიძღღება მეორე გვარად სიკეღღიღი რედაქციისა. მეატყობს თუ არა რედაქტოარი რომ საფანელი აკღღღება, ვალი ეღღება, საქმე დამში ვერ მოღღდის, აიღღებს და ჩაურთამს ერთს ისეთ ლიბღერაღღურს რასმე. რომელზედაც, იცის. ცენზორის აღღღება არ არის. მაშინ გზეთის საქმე ჩაფუშეღღია, მაგრამ რედაქტოარი პატივ-ღღღებით გაღღღღება ხოღღმე ასპარეზიღღამ.

მესამე გვარი სენიღც ხშირად დასჩემღება ხოღღმე რედაქტოარს. მთქოთ, რედაქცღია სხვა და სხვა მიზეზის გამო სუღღთა-ბრძოღღაშია. რედაქტოარი მაინც ჯანს არ იტღებს, არ უღღდა გაღღავღს ბრძოღღის ვეღღღღამ ძღღეუღღად, უღღდა მრე ეყოღს უძღღევეღღლს გარემოებას, ცღღღღობს თავზევეთ ძღღღა გამოიჩინოს და მაშინ იღღი ეღღითს გამოცემას აქცეღღს აღმანახად: თუ მოახერხა, ქე გამოცემს, თუ არა და განცხადღებას ხეღღლის მოწერაზე მაინც არ გაკღღებს.

მართი სიტყვეთ რედაქციის მომაკეღღინებღელი მიზეზი ბევრია. ზეტღს უთქვამს: «ჰაღღღემანელი მწერაღლი ჰღღღემანელი მოწამე არისღ». თუ იქ, საცა ერთს ენაზე რამღღენიღმე ათი მიღღღიღონი აღამიანი მოსაუბრობს, ისე ყოფღლა, ჩვენში მწერღღობა და რედაქტორობა ხომ მოწამეთ მოწამეობა იქმნება. მკრღც არის. ზარღა «ჩვენგან დამოუკიღღებღლის მიზეზისა», ან ხეღღის-მომწერღლების სიკოტავე და უფუღღობა გაღღავიტანს, ან თანამშრომღების სიძვირე, ან შური და მტრობა, ნაცეღღად თანაგრძღობისა და გამხნევეღბისა, ან მიწყვიცი ცხროღა და თრთოღღა, რომ გამოცემის საქმე არ შეგღფერხღდღს, სიმრთეღღეს და სიკოტხღღღეს მოგვისპობს, ან ყოვეღღივე ეს ერთად შენს წიღღაღღმღღე აღჭურვიღღია.

მეორე უმთავრესი მიზეზი, რედაქციის მომაკეღღინებღელი, არის თვითონ რედაქტოარის უღღღღობა. შეიძღღება რედაქტოარი გულ-წრღღელიც იყოღს და ბევრი კაი სურვიღღიც უღღვიღღღს გულში, მაგრამ სურვიღღი როღღი კმარა საქმისათვის. რედაქტორო-

ბისთვის ბევრი რამ სხვა პირობაა საჭირო. მას უთუოდ სტუდენტის ოდენი, ან მისი დამადარი, განათლება მაინც უნდა ჰქონდეს მიღებული. მსგავს კმარა. მას რედაქტორობამდის უნდა ჰქონდეს და ნაწერი რამდენიმე წიგნი და სხვაფრივაც უნდა საზოგადოების ყურადღება დაემსახუროს თვისის სიტყვიერის ნაწარმოებით. მკითხველებმა წინდა-წინვე უნდა იცოდნენ მისი მიმართულება, მისი განათლების ხარისხი, მისი დედა ჰაზრები და მისი ზედმიწევნით ცოდნა იმ საქმეში, რომლის სამსახური მას უკისრნია.

ამას გარდა, თუ რედაქტორს კამპანია არა ჰყავს თანამშრომლებისა, კარგა ბლომა თანხა მაინც უნდა ჰქონდეს წინ-და-წინვე და ამითი მწერლებსაც იზომის. შექტესი ნაწილი მწერლებისა მშიერია და, დარწმუნდით, რომ როცა ხორცი ჰაწუხს და მუცული ცარიელია, სული ნაყოფს ვერ მოიტანს და თუ მოიტანა რამ, ის იქნება უშემაწური რამ და არა დამჯდარის ჭკუის ნაყოფი. მრთმა ფრანგმა უაყვედურა თურმე ერთს დიდებულს ესპანელს: «ეს როგორ გეკადრებათო, რომ ბ. სერვანტესი სადღაც ჩარდახში ჰგდია ულუკმა პურათაო.» ოქვენგან არ მიკვირს, მიუგო ესპანელმა, სერვანტესი იმიტომ გვხიბლავს ასე თავისის კალმის წვერით, რომ ჰშიაო; თუ რომ ის მადლარი იყოს, ისე არას დაწერდა, როგორც მე არა ესწერო». მითომ და მართალი ჰსთქვა, როცა რომ ეს დასკვნა ტყუილია. შეთხზვას და დაწერას გულდასმით მოფიქრება და აწონ-დაწონვა უნდა. თუ ვინმე ამის წინააღმდეგს ჰვიქრობს, ეს აიხსნება იმითი, რომ მწერალს ადრევე ჰქონია მოსაზრებული რომელიმე თხზულება, დიდხანს უტარებია იგი გულში, დაუშფიფებია და იმ შიმშილობის დროს მხოლოდ ქალაღზე გადაუღია. ან არადა ეგებ მთლად დაწერილი ჰქონდა და მაშინ გამოაქვეყნა. ოვალ-ჭკუიანებს ჰგონიათ, ახლა რომ შია, ახლა შეთხზა და დასწერაო.

ბ. ჭავჭავაძეს, მგონი, პირველის ლიტერატორ პოეტის სახელი აქვს ჩვენში განთქმული და სხვაფრივაც კი დეწლი მიუძღვის მას ერის წინაშე. მითონ პირადად დარბაისელი, ავ-კარგიანი და წინ-დახედული კაცია. როცა მას საჯამათო სტატიები რამ დაუწერია, ან სიტყვიერად წარმოუთქვამს, ყოველთვის დიდი გავლენა მოუხდენია საზოგადოებაზე. მოვიგონოთ მისი სტატია ძ-ვის წინააღმდეგ, მისი სიტყვიანი სოფ. წინამძღვრიან კარში, და სხვა-და-სხვა კრებებზე; მოვიგონოთ მისი დაუვიწყარი ნაწარმოებნი: «კაცია აღამიანი, გლახის ნაამბობი» «მგზავრის წერილები», «აჩრდილი», «პაკო», «ღიმიტრი-თავდებული», «გან-

დევლილი» და მრავალი გოდობით და ხელოვნებით აღსავსე ლექსები,—მოვიგონოთ ერთად ყოველგვსე და მაშინ დავრწმუნდებო, რომ ბ. ჭავჭავაძე ნამდვილს თავისს ჭურქს ისხამს.

რედაქტორობაშიაც იგი ხამი არარის. პირველად ის იყო რედაქტორად ჟურნალის «საქართველოს მოამბისა, რომელშიაც ერთპირათ პირველათ დაიწყო წერა რუსეთში სწავლა მიღებულმა მართველმა ახალ-გაზდობამ და იყო მეტად ფხიანი ჟურნალი, რომ მალე არსებობა არ მოსპობოდა. მას შემდეგ ბ. ჭავჭავაძე დიდ ხანს მღუმაკებდა და ათასში ერთხელ თუ გვაცნობებდა თავისს ხმას თუ «ძრებულში» და თუ «ღრობაში». შემდეგ შეუდგა შვიდ-დღიურის გაზეთის «ივერიის» გამოცემას, რომელიც მალე ჟურნალ «ივერიად» გადააკეთა. ეს შვიდიოდე წელიწადია, რაც ეს ჟურნალი გამოდის, მაგრამ ვაი ამისთანა გამოსვლას! ხელის მომწერლები ცოტა თანამშრომლები კიდე უფრო და ამის გამო ჟურნალი სულთა ბრძოლაში იყო. რედაქტორმა ძლიერ მოინდომა, რომ ვისმე ხელში გადაეცა ჟურნალი და ზედნადებითაც იძლეოდ, ოლონდ ვინმე გამოჩენილიყო «დიდ თავიანი», რომელსაც ეტირა და თავში იცა», მაგრამ არ ვინ გამოჩნდა. ძაფი წვლილდებოდა და გაწყვეტას აპირებდა. მაგრამ ამ დროს—ერთი ჭირი მარგებელიაო—შესწყდა უეცრად «ღრობის» გამოცემა. ამ შემთხვევით ისარგებლა ბატონმა ჭავჭავაძემ და ქებულად გადადგა ბრძოლის ველიდამ. ბადადგა კი არა, მეორე უფრო სასარგებლო და ნაყოფიერს გზას დაადგა. მან დაიწყო ყოველდღიურის, მფრინვალე გაზეთის გამოცემა, რომლითაც განათლებული ნაწილი საზოგადოებისა უფრო დაუახლოვდება გაუჩინებელს. ღღეს ყველანი გამოცდილებით დარწმუნებულნი უნდა ვიყოთ, რომ ჟურნალი ჩვენში ჯერ-ჯერობით მოუხერხებელია და უნაყოფო. მრთი-მეორეზე ჩაქრენ «სისკარი», «საქართველოს მოამბე», «მნათობი», «ძრებული», «იმედი» და «ივერიაც» ამბედს ვერ ასცდებოდა, რომ დროზე თავისთვის არ ეშველნა. სქელ-სქელი და სამეცნიერო ჟურნალები ფეხს ვერ მოიდგმენ იქ, საცა მალალი სასწავლებელნი არაა, საცა ლაბორატორები და ფიზიკური კაბინეტები არ არსებობს, საცა აბსტრაქტორების მეთოლოგიური სადგურების ხსენებაც არაა, საცა სხვა-და-სხვა მუზეუმები საოცნებოა, საცა სტატისტიკა ბარბაროსულს მდგომარეობაშია, საცა უკანასკნელი ტენიკური ხელსაწყოები ვერ გიშონია, აქ მეცნიერი კიდეც რომ იყოს, ერთს წელიწადს ჩვენებრ უმეცარი გახდება, ნიადაგი არაა. ამიტო-

მაც ისინი სხვა ქვეყნებში რჩებიან. მხოლოდ ისტორიული მეცნიერება შეიძლება ჩვენში და კიდევ ზუსტად...

საჭიროა, მიუცილებლად საჭიროა ყოველის მეცნიერების მოქართულება და გამდაბიურება, მაგრამ თუ ჟურნალში დაბეჭდვით იგი იქვე დარჩება და ხალხამდე ვერ მიაღწევს. ჩვენში უფრო იმუშავებს შფრინვალე გაზეთი და ხალხურის ერთ დაწერილი. იათის ფასის წიკნაკები. ეს რომ შეუძლიათ, იგეთი კაცები მოიპოვებინ ჩვენში, მაგრამ მათ ხელს უშლისთ ერთი დაუღვერობა და მეორედ ენის უკაცობა. ამიტომაც კიდევ და კიდევ საჭიროა ძველის წიგნების გამოქვეყნება და დაბეჭდვა. უამისოთ ქვიშაზე სახლის დგმა იქნება ყოველივე ჩვენი შრომა, რომელიც არ იქნება ვანგრძობა წარსულისა და რომელიც შემდეგში უარსაყოფელი გახდება. ამ წიგნების გაცნობით ჩვენ დაერწმუნდებით, რომ საძებრად გვაქვს მხოლოდ ის ტერმინები, რომელნიც წარსული საუკუნის ბოლოდამ შემოულიათ ევროპელებს. მანამდელი სულ მზაა და რად უნდა დაეწყოთ ძველი, როცა ახლის მოგონებაში თავებს ვიმტვრევთ და ვინ იცის კიდევ როგორი გამოდგება. ქველა თავისას იგონებს და რომელი მართალია, ვინ იცის. აქ აღავი არაა, თორემ ათობით და ასობით მოვიყვანდით იმ უკანონოდ ხმარებულ სიტყვებს ჩვენს ახალ მწიგნობრობაში.

მხოლოდ ძლიერ კარგი იქნება, რომ ბ. ილია ჭავჭავაძე სხვა საზოგადო საქმეებს, რომელთაც ასრულება სხვებსაც კი შეუძლიათ, თავს გააწებებდეს. ხუმრობა ხომ არ არის ყოველ დღიურის გაზეთის წარმოება. ამას დიკი მოცალეობა და აწონ-დაწონვა უნდა ამ თანამშრომლების სიძვირის და აღვირახსნის დროს...

ამ ნაირათ დღეს ოთხი სახანო გამოცემაა მართულს ენაზე და ოთხივე მიუცილებლად საჭიროა, თუ ერს სული კი უდგია გაზეთები: საპოლიტიკო სალიტერატურო, სასულიერო, სათეატრო და პედაგოგიურა ჟურნალი. ღიდი ქარაფია დატოვებული ჩვენს ლიტერატურაში მით, რომ არა გვაქვს სამეურნო, სახელოსნო და ტექნიკური სწავლის გამავრცელებელი ორგანი, მაგრამ ვანა მართო ეს გვაკლია? ღამნაშავენი არიან ის პირნი, რომელთაც რითიმე კი შეუძლიათ ხელი შეუწყონ ამ გამოცემებს და თავს არ იდებენ. ღამნაშავენი არიან ისინი, რომელთაც წერა-კითხვა იციან და ამ გამოცემებს არ იწერენ. ღამნაშავენი არიან ისინიც, რომელთაც განათლება მიუღიათ და ამ ორგანებში წერას არ

ჰკადრულობენ, თუ კი ცოტადენი მოცალეობა აქვთ. მეგბ თავი იმითი იმართლოს ვინმე, ენა არ ვიცოი. დასწერონ, რა ენაზედაც უნდა და გაუგზავნონ.—რედაქციას ყოველთვის შეუძლია მოაქართულოს იგი, თუ საჭიროა. პირადი სანუკელი, შური, სიძულილი, თუ სიყვარული რედაქტორებისადმი განზე უნდა გადიდოს, როცა საქმე საზოგადოა...

მაშ გაუმარჯოს «ივერიას»! გაუმარჯოს სამსავე მისს მოძმეს! გაუმარჯოს მათს თანამშრომლებს, ხელის-მომწერლებს და მკითხველებს! გაუმარჯოს მათის წარმატების მცდელებს! და ღმერთმან რისხოს მათ, ვინც გულ-ცივად უყურებენ ყოველ საზოგადო საქმეს და რომელთათვის ამბობს მაცხოვარი: «რომელმან ხემან ნაყოფი არა გამოიღოს, მოეკვეთოს და ცეცხლსა დაერთოს».

3. კ.

მართლ-მსაჯულება თანისი ზაიტანა.

მართი და უმთავრესი საშუალებათაგანი, რომელნიც დღემდის გამოუგონია კაცობრიობის გონებით დაწინაურებულს წრეს ყოველ გვარ ბოროტ-მოქმედების გაერცვლების წინააღმდეგ, არის უცილოდ ბოროტ-მოქმედთა განსამართლება და თავის დანაშაულის შესახამებელი სასჯელის მინიჭება. მის შემდეგ, რაც აღამიანთა ჭკუა-გონებამ მიახწია იმ წერტილზედ, რომ შესძლო განჩევა და დაფასება ბოროტის და კეთილისა და მოახერხა პირველის წინააღმდეგ კანონის დადება. მის შემდეგ კანონი, ეს საუკეთესო იარაღი აღამიანის პატიოსნებისა და შეუბღალავის ზნეობის დაცვისა, დღითი-დღე განუწყვეტელს ბრძოლაშია კაცის ზნეობის ჩრჩილს ბოროტებასთან. მაგრამ, თუ დღემდის მართლ-მსაჯულებას და მის კანონს თვალ-საჩინოთ ვერ გაუმარჯვნია, და ვერ დაუნერგავს, ვერ მოუხსნია ბოროტება ერის ცხოვრებაში, ამის მიზეზად, სხვათა შორის, ისიც უნდა ჩაითვალოს, რომ კანონი—ეს ერთად ერთი იარაღი მართლ-მსაჯულებისა, უმეტეს ნაწილს მის მწარმოებელ აღმსრულებლებსას ხშირად ვერ მიჰყვით იმ გზით, რომელსაც თხოულობს მისი დედა-აზრი, რომლის გამოთაც ძალა შემოსილი ბოროტება, ანუ მომქმედი მისი, ისეთს ხრიკებს უმზადებს და ახვედრებს თითოეულს ნაბიჯზედ, რომ

მართლ მაჯულები ვეღარ ძლებულობს ბოროტ-
 მომქმედის ხელში ჩაგდებას და მისდამი ღირსეულის
 სასჯელის მინიჭებას. ამის დამამტკიცებელ ფაქტებს
 ჩვენებისათვის თუ ვინმე მოგეთხოვს, ჩვენ შორს
 არ წავალთ: ვინ არ ხედავს იმ სამწუხარო ფაქტს,
 რომ არასოდეს არ ყოფილა ისე გავრცელებული
 ხალხში სხვა-და-სხვა ბოროტ-მომქმედება, ცარცვა-
 გლეჯა და საზოგადოთ ზნეობისა და პატიოსნების
 დამამტკიცებელი და წინააღმდეგი მიმართულებანი,
 როგორცაღ ჩვენს თანამედროე ხალხის ცხოვრე
 ბაში ვხედავთ; თუმცა მის წინააღმდეგ მიმართუ-
 ლი კანონების რიცხვი დღითიდღე მატულობს...
 ჩვენს ეხლანდელს სამაჯულო რეფორმას და მის
 კანონებს დიდის ასოებით და წერა ზედ. უკვდავმა
 იმპერატორმა ალექსანდრე მეორემ: «სამართალი
 მსწრაფი და მიუდგომელი». მაგრამ თუ გადავხე-
 დავთ, ცხოვრებაში სულ ამის წინააღმდეგ დავინა-
 ხავთ: რა ბრძანებაა «მსწრაფი», რა ბრძანებაა «მიუდ-
 გომელი». მსხვეთიური სიტყვა მხოლოდ სიტყვადვე
 რჩება ჩვენს ცხოვრებაში, საქმით კი ვხედავთ, რომ
 მსწრაფი კი არა, ამაზედ უფრო გვიანი სამართლის
 წარმოება ძნელად თუ შეიძლება. სულ უბრალო
 საქმე ინდომებს ორ-სამს წელიწადს მაინც. დამნა-
 შავე სამოთხ წელიწადს და ხშირად მეტსაც ატ-
 რიალებს თავის საქმეს, და თუ ბედი სწყალობს და
 ცოტა მატერიალური ღონეც შესტანებს. ისე აჭახ-
 რაკებს თავის საქმეს, რომ კანონი იმას ვეღარას
 უხერხებს და სასტაკი დასჯის ღირსი ბოროტ-მომქმე-
 დი ხშირად სამართლის ხელიდამ თავისუფალი გა-
 მოდის; და ამ გვარი მაგალითები როგორ შეასუს-
 ტებდა ბოროტ მოქმედებას, ამაზედ ჩვენგან ბასი
 საჭიროდ აღარ მიგვიჩნია. რომ კანონი ყუაა, და
 პირი კი მისი მწარმოებელ-აღმასრულებელი, ეს
 ცხადთ დაგვანახა მუთათისის სამხედრო გუბერნა-
 ტორმა, გენერალმა სმეკალოვმა ერთის თავისის ჩი-
 ნებულის განკარგულებით, რომელიც იწება ამას
 წინეთ ლეჩხუმის მაზრაში მყოფობის დროს. საქმე
 იმაშია, რომ ამ უკანასკნელს ხანებში მაინც, რო-
 გორც ზემოთაც ვსთქვით, ჩვენში ისეთი გაიძვერო-
 ბა, ოსტატური ცარცვა-გლეჯა, და «მაშენიკობა»
 შემოიღეს, რომ მართალს, პატიოსანს კაცს სწორედ
 ცხოვრება უჭირდება, რანაირი ბოროტება, რა გვარი
 ეშმაკობა, რა ნაირი ხერხიანად წაყვანილი მტარვა-
 ლობა შევიძლიან კაცს დაასახელო ისეთი, რომელ-
 ნიც ეხლანდელს ჩვენს ცხოვრებაში სრულის თავის
 ძალით არ მეფობდეს, რომელსაც სულის წესით
 ვერაფერს ვერ უხერხებს ადამიანი... მაგრამ ჩვენი

ბასი რომ შორს არ წავევიდეს ამისათვის ბრ-
 პი იმ ფაქტს აღვნიშნავ, რომელმანაც ეს წყნადი
 გამოიწვია: ერთმა ებრაელმა გვარად ს—მა. თავის
 გაიძვერულის მოქმედებით ერთობ გადაჭარბა მისი
 ჯურისა და ხელობის კაცებს, და ერთობ თავისუფ-
 ლად იწყო საბრალო მართალი ხალხის ტყავის
 ძრობა. მაგალითად ამ ებრაელმა დასტყუვა ერთს
 ღარიბ გლეხს ცხენი თავის უნაგრით. ცხენი აღარ
 დაუბრუნა! ბლენი ბევრს ეხვეწა თავის ცხენის დაბ-
 რუნებას, მაგრამ სადღაა ცხენი. ბოლოს საქმე მი-
 დის იმზომამდე, რომ ებრაელი აძლევს თამასუქს
 გლეხს, რომელშიაც ვალდებულად სტნობს თავის
 თავს ცხენის ფასის მიცემაში. მართს მშვენიერს დი-
 ლას ებრაელი იგდებს ხელში მართა ზემოხსენე-
 ბულს გლეხს და ეუბნება: «მოიტა ჩემი თამასუქი
 და შენი ფული მიიღეო», გლეხი მხიარულებით
 იღებს ჯიბიდან თამასუქს და აძლევს; ებრაელი
 ართმევს თამასუქს, ხეცს და მიდის თავისთვის და
 სტოვებს საბრალო გლეხს თვალ-ცრემლიანს, რომ-
 მელსაც ცხენიც წაართვა და ფასიც. იქვე ებრაელი
 სტყუებს მეორე პირს ბ—ნს თამასუქს, ჰპირდება
 ფულების ამოგებას. ბ—ნი აძლევს თამასუქს, ებ-
 რაელი ურიგდება მევალეს, იღებს ცხენს, ნამუშე-
 ვარს თუამგ არებს და ითვისებს თავისთვის. ნამდვილ
 პატრონს კი ეუბნება ახალ მოდურ ატკაზებს. ამავე ებ-
 რაელს ბრალდება უფრო უმძიმესნი ბოროტ-მომქმედ-
 ბანი, როგორც ფალშივი ვექსილების შედგენა და
 სხვა-და-სხვა. პი ამ ებრაელისაგან მოტყუებული
 და ვაცარცული პირები შემოეხვევიენ გუბერნატორს
 მუხლზედ და შესჩივლეს თავიანთი მდგომარეობა.
 ბ. გუბერნატორმა მოისმინა თუ არა ეს საჩივრები,
 მეორე დღესვე დანიშნა საქმის განხილვა სოფ. ცა-
 გერში, სადაც წინააღმდეგ მისის სურვილისა მიყვა-
 ნილი იქმნა ზემო ხსენებული ებრაელი. ამ საქმის
 განხილვამ დიდ-ძალი მაყურებელი მიიწვია, და დი-
 დი ინტერესიც ემჩნეოდა ყველას მისი შედეგის გა-
 გებისა. ღირდა კიდევ ყურებად ამ ბოროტ-ლეგიო-
 ნის, და მართლ-მაჯულების ბრძოლა, სადაც ერთის
 მხრით თავისის ხერხებით დაიმედებული ებრაელი, და
 მეორეს მხრით საბრალო მოტყუებული პირები იდ-
 გენ გულ-ხელ დაკრეფილნი და შეწყურებლენ გუ-
 ბერნატორის გარდაწყვეტილებას. მბრაელმა ყველა
 ბრალდებაებზე უარი განაცხადა, და ითხოვა, რომ,
 თუ ვისმეს რაიმე საჩივლეელი აქვს მასთან, სუდს
 მიმართონ და ის იქ მისცემს მათ პასუხს; მაგრამ,
 როდესაც ეს პასუხი შეუწყნარებელი დარჩა, და
 გამოძიებას იქვე შეუდგა ბ. გუბერნატორი, ებრაე-

ლი დაწმუნდა მისი ბედის ჩაღების უკან დატრია-
 ლებაზედ. ბოროტების ტაძარმა იწყო ნელ-ნელა
 შეგრევა და შიგ შეფარებულნი ბოროტებანი აშკა-
 რად გამოჩნდნენ. იქვე მდგომ ხალხში აღმოჩნდნენ
 შინაველი მოწმეები, რომლებთაც დაამტკიცეს თი-
 თოვეული ბრალდებაები. ბუბერნატორმა ვარდასწყვი-
 ტა: «ვისთვისაც რამ წაურთმევია ამ ებრაელს ამ
 ნაირის ეშმაკობით, დღესავე დაუბრუნოს მან კა-
 ნონიერს მეტ ტრონებს, და თვით ებრაელი დღესვე
 ჩაისვას სატუსალოში და დარჩეს იქ მანამ, სანამ
 შევლა იმ პირებს, ვისთვისაც რამ დაუტყუენია, არ
 დააკმაყოფილებს.» მს გარდაწყვეტილება იმავე საათ-
 ში იქმნა მოყვანილ სისრულეში. ძნელი წარმოსად-
 გენია ის აღტაცება და კმაყოფილება, რომელნიც
 მთელს მაყურებელ საზოგადოებაში გამოიწვია ამ
 გონიერულმა და მართლ-მსაჯულებით შემოსილმა
 განკარგულებამ. ჟველასაგან ეს სიტყვა გესმოდა:
 «აი სამართალი «მსწრაფი და მიუდგომელი»; აი ამ
 ნაირი მაგალითები რომ ერთი ორი კიდევ მოხდეს,
 მაშინ მოისპობა ჩვენში ყოველ ნაირი ბოროტებაო.
 და მართლაც, რომ ამ ნაირი მსწრაფი წარმოება
 საქმისა თუ სულ ვერა, საკმაოდ მაინც შეასუსტებს
 ბოროტ-მოქმედებს და იქონიებს დიდს გავლენას
 ბოროტ მოქმედთა ზნეობაზედ, და კანონსაც ერ-
 თი ასად შემოსს ძალას და დააყენებს ერის თვალში
 იმ მაღალს ადგილზედ, რომელსაც მოითხოვს მისი
 დედა აზრი.

ქაინოსრო გელოვანი.

მუთაისილაძე.

ჟოვლად სამღვდლო იმერეთის ეპისკოპოსმა
 ბაბრიელმა 15 იანვარს მოუწოდა ქ. მუთაისის
 ეკკლესიების ზოგიერთ მღვდლებს. ამ დღისთვის
 მოწოდებული იყვნენ აგრეთვე მუთაისის სასულიერო
 სასწავლებლის მასწავლებელნიც. შეკრებილება
 იყო სასულიერო სასწავლებლის შენობის ერთ
 ოთახში. ნაშუადღევს ხუთ საათზე კრებაში შემო-
 ბრძანდა ყოვლად სამღვდლო ბაბრიელი. მან
 მოკლეთ აუხსნა შეკრებილებას ობილისში ლეთის-
 ვშობლის სახელობაზე დაარსებული «ძმობის»
 მიზანი და დანიშნულება და მასთან ბრძანა, რომ
 ამ «ძმობის» განყოფილება ყოველ ეპარქიაში უნდა

იქმნესო, ამიტომ მეც ვაარსებ ამ «ძმობის» განყო-
 ფილებას მუთაისში და იმედი მაქვს, რომ მო-
 გორც სამღვდლოება, აგრეთვე ამ სასწავლებლის
 მასწავლებელნი მონაწილეობას მიიღებთ ამ კე-
 თილ საქმეში და გაუმართავთ ხალხს კვირა-უქმე
 დღეებში კითხვებს და მოძღვრებასო. მაშინვე დასა-
 ხელებულ იქმნენ ის ეკკლესიები, რომლებშიაც უნდა
 იქმნენ გამართულნი ხალხთათვის კითხვანი და მოძღვ-
 რებანი. მს კითხვანი და მოძღვრებანი დაიწყებიან
 მეხვერე და ფარისევლის კვირიაკიდან.

მოლაპარაკების შემდეგ სასწავლებლის მასწავ-
 ლებელნი იქმნენ დანიშნულნი ხალხთათვის სა-
 მოძღვრებლად შემდეგ ეკკლესიებში: მუთაისის
 მთავარ-ანგელოზის ეკკლესიაში: ბბ. ი. სანებლიძე,
 ლუკიანოვი და ბენაევი და ამავე ეკკლესიის დეკა-
 ნოზი მ. რ. ბიგაუროვი; სილაზე პეტრე-პავლეს
 ეკკლესიაში: ამავე ეკკლესიის მღვდელი მ. ნ. ხუციყვი,
 კათედრის სობოროს მღვდელი მ. ი. ჭეიშვილი,
 მასწავლებელნი სას. სასწავლებლისა: ბბ. ბორგაძე,
 ს. მატარაძე და ცაგარეიშვილი; წმიდა ბიორგის
 ეკკლესიაში: სასულიერო სასწავლებლის ინსპექტო-
 რი ი. ბაფრინდაშვილი და ამავე სასწავლებლის
 მასწავლებელნი: ბბ. სულაქველიძე, მ. უხაკაძე და
 მ. ლამბაშიძე; მწვანე-ყვავილის ეკკლესიაში: ბბ. მალრა-
 ძე, პ. პეიცარიძე, სასწავ. მოსწავლეთა აღმზრდელნი
 ბეორგაძე და ბორდულაძე; ბალახვანში სტრუიციკის
 ეკკლესიაში: მ. მ. მასილიევი და ლაკერბაია, რომ-
 ელთაც რუსულ ენაზე უნდა გამართონ მოძღვრება
 და კითხვანი.

ამის შემდეგ ყოვლად სამღვდლო ბაბრიელმა
 ბრძანა, რომ ამ «ძმობის» განყოფილების რჩევის
 წევრებს მე თვითონ დავნიშნავ და რჩევის თავს-
 მჯდომარეთ იქნება დანიშნული მუთ. სასულიერო
 სასწავლებლის ზედამხედველი ბ. ნ. ბ. ტატიყვიო.
 ამის შემდეგ ყოვლად სამღვდლომ შეკრებილ
 პირთგანუმარტაისიც, თუროდის და რა გვარად უნ-
 და სწარმოებდნენ ეს კითხვები და მოძღვრებანი და
 წაბრძანდა კრებილამ.

ახალი ამბები და უნინოვნები.

თერამეტს დეკემბერს გალობის აღდგინების
 კომიტეტმა სხვა გარეშე პირთა თანა დასწრებით
 შეამოწმა ბ. შილიმონ შორიძისაგან გადაღებული
 ასი ნომერი ქართული საეკკლესიო გალობისა, რომ-

მელიც მოწონებული დარჩა და მიიღო კომიტეტმა კანტრახტისა მებრ. შილიმონ შორიძეს დარჩა კიდევ გადულებელი ას ოთხმოც-და-ათი ნომერი.

**

მართლური კილოს საეკლესიო გალობის გადღების საქმე, რომელიც ყოველად სამღვდლო აღექსანდრე ეპისკოპოსმა ითავა თჳილისში, სამწუხაროდ, როგორც ამბობენ, კარგად არ მიდისო. მუშაობა შეჩერებულია და გალობია გადამცემი ველარ უშოვიათ.

**

ხმა ისმის, რომ ბ. ი. ძერესელიძე აპირებს დღიური გაზეთის გამოცემას, რომელსაც ერქმევა სახელად ცისკარი. ეს გაზეთი იქნება სალიტერატურო, საპოლიტიკო და სამეურნეო. ამბობენ, რომ მართებლობა სამეურნეო განყოფილების გამოცემისათვის «სუფსიდიას» მისცემსო.

**

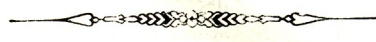
გაზეთ «ივერია»-ში ჩვენ ვკითხულობთ შემდეგს: «ამ თვის 27-სათვის მის მაღალ ყოველდღეულად-უსამღვდელოესის საქართველოებს ექრხოსისაგან მოწვეულია ქალაქში ეპარქიალური კრება სამღვდლოებისა. ამ კრებაზე უნდა დაესწონენ წარმომადგენელნი მთელის საქართველოს სამწყსოისა. მანსახილველ საგნებად, სხვათა შორის, ყრილობას ექმნება: 1) ტფილისში დაარსებულის ძმობის ანგარიშის მოსმენა და 2) სხვა-და-სხვა თვით სამღვდლოების შესახები საგნები.»

«შემდეგ ეპარქიალურ ყრილობისა, დაინიშნება სასულიერო სასწავლებლის ოლქის ყრილობა ეკონომიურ მდგომარეობის განკარგებისათვის სხვა-და-სხვა ღონისძიებათა მისაღებად.»

** «მხლა ხანს უმ.ღღესს სასულიერო მთავრობისაგან გამოცხადდა, რომ აკადემიაში კურსს შესრულებულ სასულიერო სემინარიის და სასწავლებელთ მასწავლებლების ერთის ადგილიდამ მეორე ადგილზე გადაყვანა ამიერიდგან მოჭხდებოდეს პეტერბურგის უფუმიდეს სინოდის ობერ-პროკურორის დაკითხვით და ნება დართვით. აქამდის კი ამ გვარის გადაყვან-გადმოყვანის ნება თვით ეპარქიალურ უფროსს ჰქონდა ხოლმე.»

** მზ. «ნოვოე ერემია» ამბობს, რომ მინისტრთა კომიტეტმა უნდა განიხილოს, საჭიროა თუ არა უთუოდ ააცილონ რკინის გზის ლიანდაგი სურამის

გასაჭირს აღმართს და ან რა გზით მოუარონო. ეს საქმე მიენდობა ან ამიერ-კავკასიის რკინის გზის საზოგადოებას, ან გზათა სამინისტროს. ამ გვარად რკინის გზის გაკეთება დაჯდება 10,500 000 მან. («ივერია»).

უგანასკნელი დღეების ზოგიერთი საყურადღებო

ტელეგრაფები.

პეტერბურგი. მინისტრთა კენჭვაში გარდაცვლილა პრ-ნცი ნიკოლოზ ჰეტრეს ძე ოლდენბურდისა. ამის გამო უმაღლეს სასახლეში თხუთმეტის დღით მგლოვიანებას დაწესებული.

ხალხთა განათლების მინისტრი ცირკულიარით აუწყებს სამოსწავლო ოლქთა მზრუნველთ შემდეგს განკარგულებას უწმიდესის სინოდისას: ქალების გიმნაზიებში და პროგიმნაზიებში, აგრეთვე გერძო სასწავლებლებში მღვთის მეტყველების მასწავლებელნი ადგილობრივის არქიელების დაუკითხავად, განწესებულნი არ უნდა იყვნენ.

სინოდის განკარგულებას ექვემდებარებიან აგრეთვე სხვა სახალხო განათლების სამინისტროს სასწავლებლებიც. ამასთან მინისტრი განსაკუთრებით ყურადღებას მიაქცევინებს მაზედ, რომ მღვთის მეტყველების სწავლება და სარწმუნოებრივ ზნეობით უმაწვილთა ადრეად ადგილობრივ არქიელთა ზედამხედველობის ქვეშ უნდა იყოს.

სოქოია. ბოლგარიის მმართველობა მადლობას უცხადებს რუსეთს იმ მზრუნველობისათვის, რომელიც მან გამოიჩინა ბალკანიის სახელმწიფოებისა და ბოლგარიის სასარგებლოდ. ამასთანავე ამბობს, რომ მზად არის იარაღი დაჰყაროს მაშინვე, როგორც კი სერბია, რომელიც უფრო და უფრო იმუქრება, ფორმალურად სიტყვას მისცემს სახელმწიფოებს და იარაღის დაურას შეუდგებაო.

ზავის ჩამოსაგდებად მოლაპარაკების დროს ბოლგარიის წარმომადგენელად იქმნება მეჯითფაზა და გემაზი.

ქ უ რ ნ ა ლ - ბ ა ზ ე მ თ ა ბ ა ნ .

ბოლშევიკი. გაზეთი «Tiems»-ის ვენელი კორესპონდენტი ამბობს შემდეგს იმ წერილის შეხასება რომელიც მთავარს ალექსანდრეს რამბლეთისთვის გაუგზავნია. თავის წერილში ბოლშევიკის მთავარი თხოულობს, რომ იგი დანიშნული იყოს რემედიის გუბერნატორად ხუთის წლის ვადით; კანონთ დებულება შეცვლილი იყოს იმ ვადად, რომ რემედიის და ბოლშევიკის დელეგატებს ნება ჰქონდეთ შეიყარონ ხელში სოფიაში და იქ ერთად მსჯელობა იქონიონ სხვა და-სხვა საერთო საჭიროებათ განსაკუთრებად. ბოლშევიკის მთავარი თხოულობს კიდევ შემდეგ სამხედრო საქმეთა გამგეობას: აფიცრების ჯარში განწესება კავიტინის ჩინამდინ მთავარს უნდა მიენდოს. გენერლები კი სარდლათ დანიშნების სულთანის ნება-რთვით. ხარჯის შეტანის შესახებ ბოლშევიკის მთავარი ამბობს თავის წერილში: ამ ხანად შემოტანილი იქნება 3 მილიონი მანათი, წინად დარჩომილას ვალის შესავსებლად; ყოველ წელიწადი შესატანი იყოს კი შემდეგში ცალკე კომისიამ აღრიცხოს. კორესპონდენტი გვარწმუნებს, რომ სულთანი ყველა ამ პირობებზე თანახმა არის.

მთავარ ალექსანდრეს შემდეგი წიგნი მიუწერია ვენაში ერთი წარჩინებულის კაცისათვის; აი ამ წიგნში რასწერია: «გთხოვთ გამაცხადოთ საქვეყნოდ, რომ კორეულ მილანთან მე არა ვარა უსამოკუნება არა მჭკს. გულისათა მსურს, რომ, როგორც ჩემსა და მილანის შორის, აგრეთვე ბოლშევიკის და სერბიის შუაგ სრული თანხმობა და მშვიდობიანობა ჩამოვარდნილი იყოს. მე არც მომინდომება, არც მოვიინდომებ, რომ რბრუნების გვარეულობა ტანტადამ გადადგეს. გულისით ვისურვებ, რომ სერბიაში ჩქარა მოსპობილი იყოს ურთიერთ შორის შუაღი და განსკუთქილება.»

ბოლშევიკის მთავარი ცოლის შერთვას ამბობს. ამას თურმე დიდი ხანია უყვარს ერთი შერუსიის პრინციის ქალი და შარშანვე იმაზედ ჯვარის დაწერას მსურვებია.

საბერძნეთი. იმ საერთო აყალ-მყალში, რომელიც ასტრის ბალკანის ნახევარ-კუნძულზედ ფილარმონის ანუ ბოლშევიკისა და რემედიის შერთვის ამბავმა, საბერძნეთის სასკლემიფიფოს ხმატ თან-და-თან უფრო მეტის ძლიერებით ისმის.

შატარა საბერძნეთის სასკლემიფიფო, რაც შემდეგან იმუქრება შორიდან. საბერძნეთი ესლად დიდ მსადებაშია, ყოველ ღონის-ძიებას ხმარობს, რათა გაძლიეროს თავისი ჯარი, სესხულობს ფულს ყველგან, საცა

კი შესაძლოა ჯამაგირებს უმცირებს მოსკლექებს, ხსალს ხარჯს აწესებს და სუეველად ეს იმიტომ — რომ თოფ-ქვეშ დაყენოს რამდენიმე ათი-ათასი ჯარისკაცი, ვითომ და რსაქლეთთან საომრად.

საბერძნეთს უნდა, რომ ხაერთო არეულობის დროს თავათაც ხერი ნახოს და ცოტაოდნად მაინც განსე განწიოს სამხედროები. საბერძნეთსაც ის ამდეჯვარებს, რაც სერბიას ამდეჯვარება თუ ბოლშევიკის გაძლიერება და რემედიას შეაერთებს. რატომ მე კი არ უნდა შევიძინო ბერძნებით დასახლებული მომიჯნავე პროვინციები ეპირისა და თესალიისა, კუნძული კრიტი და სხვ

მერე ამისთანა შემთხვევაში იღბალი აქვს საბერძნეთს. ამ ვვარის მხადებით რამისათვის, ამ ვვარის ფართი ფურთით საბერძნეთმა კერძის უურადლებს მიიხიდა რუსთა რსაქლას რამის დროს და საგამოდ განსე განწივა თავისი სამხედროები და შემოიერთა ეპირისა და თესალიის ერთი ნაწილი. თუმცა თოფი არც კი დაუღლია და ერთი წვეთი სისხლიც არ დაუღვრია შეიძლება ესლაც ამის იმედი ჰქონდეს, შიძლება ესლაც ისე მოახერხოს საბერძნეთი მოხერხებულმა პოლიტიკამ, რომ ჩახმახიც არ დაცემინოს, მაგრამ იქამდე იყვიროს თავის «არსებით საჭიროებასა და ინტერესებსზედ». რომ ბალკანის საქმის გათავების დროს კიდევ რომ არგუნოს და შესძინოს კერძამ. საბერძნეთის გარეშე საქმეთა მინისტრი დელიანისი თავის ცირეულისარულ ნოტაში, რომელიც კერძის სასკლემიფიფოს დაუგზავნა, ამბობს, რომ ბოლშევიკის საქმე მსიდროდ ჩართულია საბერძნეთის საქმეში. მაგ საქმის გამო დესლაც ყველა იმაზე ფიქრობს ბალკანის ნახევარ-კუნძულზედ, ვინ და რომელი ტომი უფრო უნდა გაძლიერდეს და ვინ და რომელს უნდა მიეტყოს უზირატესობა. დელიანისს იმედი აქვს, რომ კერძამ არ დაივიწყებს საბერძნეთსაც, არ მონდომებს მის დაჩაგვრას და საბერძნეთზე მეტად სხვას არ გაძლიერებს.

თუ მართლად საბერძნეთმა დეკანდელი არეულობა ბალკანის ისე გამოიყენა, როგორც ბერლინის კონგრესის დროს, მაშინ ავსტრიასზე გამოთქმული ანდასა სწორედ საბერძნეთისათვის იქნება ზედ გამოტრიალი: «სხვები რამსა ხდილობენ, იმითი ძლიერდებიან და შენ კი, ბუნდერო ავსტრია, ქორწილებს ისდი და იმითი ძლიერდებიან». («ივკრია»).

სწავლა და მეცნიერება ქრისტიანობრივ სარწმუნოებასა და კეთილ ზნეობაზე.

მიჩქა უფლისა ჩვენიცა იმამ ქრისტესნი.

ქრისტეს შობის დღესასწაულის მეორე დღეს შემდეგ, თებერვლის ორს. წმ. იველიანა დღესასწაულს უფლისა ჩვენიცა იესო ქრისტეს მიწმას. ამ დღეს იველიანა იგონებს იესო ქრისტეს იერუსალიმის ტაძარში მიყვანას და იქ მოხუცი სვიმონისაგან იმის მიკვებას.

მოხუცი სჯულით უფალი დედა, შვილის უფლის შემდეგ ორმოც დღემდინ უმინდურად ითვლებოდა. ორმოც დღის შემდეგ ის ტაძარში უნდა მასუფიყო თავის შვილით და მსხვერპლი მიეტანა. იქ მღვდელი წაუკითხავს მას ღაგვებს და განათავსა. მდიდრებს ცხვარი მიჭყვანდათ მსხვერპლად, ღარიბებს ან ორი გვრიტი, ან ორი ბარტყი მტრედისა.

ღვთის მშობელ მარიაში არ ეჭირვებოდა განთავსება—ის ისე უფლად ნათელი და წმიდა იყო, მაგრამ ღვთის მშობელი მანც დაემოწმებდა სჯულს, მოიქცა ისე, როგორც სჯული უბრძანებდა და უკომოც დღეს ის და მართალი იოსები მივიდნენ ტაძარად და მიიყვანეს თან ურმა იესო. მსხვერპლათ იმათ, რადგან ღარიბები იყვნენ. მტრედი ორი ბარტყი შესწირეს. იმათ ტაძარში დასვდა ღრმად მოხუცებული სვიმონი.

სვიმონი იყო ვაჭა მართალი. ღვთის მოშიშა, სჯულის ამსრულებელი; სწამდა მოძავლი ქვეყანად მცხვარი; მოუთმენლად ელოდა იმას: მოხუცს აღთქმული ჰქონდა სულის წმიდისაგან, რომ სიკვდილს არ იხილავდა მანამ თავის თვლით არ ნახავდა ცხებულს უფლისას. აღთქმულ მცხვარს. ესეა მოხუცმა ღვთის შთავრებით გაიგო. რომ ტაძარად მოჭვანდათ ურმა იესო. რომელიც არის აღთქმული მცხვარი და იმის დედა არის ის ქალწული, რომელსედაც ესაია წინასწარ მეტყველებდა.—გაიგო და მივიდა იქ.

ამათ გარდა ტაძარში იყო ოთხმოც და ხუთის წლის მოხუცი დედა-ვაჭა წინასწარმეტყველი ანა. იმას აღრეპ მოჭვედომიყო ქმარი და იმის შემდეგ ტაძარს შეჭვარებოდა და თავის დღენი ტაძრის სამსახურში, მარხვა-ღაგვაში და კეთილ ცხოვრებაში გაეტარებინა.

და ამა ტაძარში ღრმად მოხუცი სვიმონი; იქვე ღვთის მშობელი ყრმით ხელში, მართალი იოსები, ანა წინასწარმეტყველი. ისინი აგვიწერენ საეკლესიო საგალობელს ჭრმსობენ, იმათ იციან, რომ ეს ურმა არის მესია. მოლოდინი ერთა, მსხველი სოფლისა, იციან და ყველანი ჩაჭვირვების ურმას, შეჭვარაიან იმას; სახეზე აღბეჭდილი აქვთ ღრმა სიყვარული, მოწიწება. ისინი

ჭხედვენი გონების თვლით დაუსაბამო სიტყვას უცხებო. ციულებულს მჯდომარეს ხელთ შინაშე ქალწულისა მცხვარს ქარუბითა ზედა, ვარე მოარტყიულს ანგელოზებით.—ჭხედვენი და განცვიფრებული მღვდარედ ეთავანებოან მს.

მოხუცი სვიმონ ვერ ვმყოფილდება ღვთაებრივი ყრმის მოლოდინს მხრით. იმას ჭხუას უფრო მიეხლას თავის მცხვარს. შეეხოს თავის სახლებს, იქდს, იტვირთოს ის ხელთა მოხუცებულთა და ეს სურვილი ცხადად იხატება იმის ჰირის სახეზე.

მისვდა მოხუცის გულის თქმას ქალწული მარიაში და ეტყვის: სვიმონ. მხილველო გამოუთქმელთა სიბრძნითა. იტვირთე ხელთ შენთა ზედა ურმა—სიტყვა ღვთისა; მიიღე სინარულით. სიმეონ. ურმა ესე ქრისტე—ნუგეში ღვთისაგან რჩეულის ისრაილისა. მომცემი სჯულისა და მშობელი. მცხვარი. რომელსა მოკლადი შენი; განმარტე ხელი სვიმონ. შეწყნარებად სინარულისა ამის. შეწყნარე მკვლავთ ზედა, ვითარცა ჩხვილი უფალი დედებისა და მცხვარი სოფლისა

მოხუცი სვიმონ მოიდრეკა მუხლთა. ამბობს უფოდ წმიდას ფერხთა მისთა და ეტყობა: ციხული შემწველი გიტვირთავს შენ წმიდაო; მეძინის მივიღო ხელთა ზედა ჩემთა ურმა მშეობელი უფლისა, სოფლისა და მიიღებდა რა შიშითა და სინარულითა ხელთა ზედა თვისთა მეუფეს, ეტყობა: «იესო შენი ხარ ღმერთი ჩემი. შენ ხარ მცხვარი ჩემი. დაუსაბამო მე ღვთისა დაუსაბამისა რომელმან სახიერებითა შეისხენ ხორცილი სცხვარებლად ვაგთა. თეყანს ვერე აწ მსწრულ წავადე ჯოჯობეთად. ვანარო ადამა მკვდაისა მას შინა, მიუოხრო ევასა და მეუფეო. განმითრევი აღთქმისაგან შენისა. მე მონა შენი. ამ ცხოვრებით სხე ცხოვრებად დამშვიდებული. მხიარული. დაიმედებული; აღაფრეო არ მიზიდავს ამ ცხოვრებისაგან. რადგან ვინილე მცხვარი, რომელი მოკვლიე უფლეთა ერთაგის; განმხატლებელი წარმართთა, დიდება ერთისა შენისა ისრაილისა. რომლისაგან გამოვიდა იგი. და შენვე უჩვენიდა მარიაში დედას მისსა ურმაზედ და ეტყობა: ურმა ესე სდგას დაცემათ და აღდგინებად მრავლთა ისრაილსა შორის; ურმა ესე იშვა. რომ განანათლოს, აცხოვროს ყველა, მაგრამ რადგან აცხოვრებს ნებით და არა ძალით. ამისთვის რომელნი არ იწმუნებენ სიტყვათა მისთა. დაარღვივენ სჯულსა მისსა, მათთვის ეს სდგას დაცემად, ისინი ამის სჯულის აუსრულებლობით დაცემიან იხილვენი საუგუნო სიკვდილს, სოლო რომელნი აასრულებენ ამის მცხვარებს, მათთვის ეს სდგას აღდგინებად მხელიდამ ნათლისაგან. უმღურებიაგან დიდებად. სიკვდილისაგან ცხოვრებად საუგუნოდ. და ქალწულთა მარიაში, ყრმის ამის მიხრით გულისა შენსა განვიდეს მას ვილი, გულმან შენმან იგრძნოს სასტიკი მწყნარება, სიმწარე რადგან იხილო საყვარელი მე ესე შენი ვაგთა სხინათვის ვაგთაგან ჯვარსზედ დამსკვალული. ღვთაებრივი ყრმის თეყანის სცა აგრეთვე ანა წინასწარმეტყველმა და ჰქადაგა იმაზედ ხალხში. ე. წ. მარიაში და იოსები დაბრუნდნენ ნაზარეთში და წამოიყვანეს ურმა იესო.

სომალდი ზღვაზედ სომხებისა.

მხუტმა სვიმონმან ტაძარში ჭბოკა თავისი ნუბეში, მაცხოვარი, და მხსნელი ამ დაუდგომელი ცხოვრების ტალღებისაგან. ტაძარში ყველა მოაწმუნე სვიმონისაებრ ჭბოკებს თავის სასოებას. იმედს. როგორც ზღვაზედ მოგზაურის იმედი სომალდია. ეგრეთვე ამ ცხოვრებაში მავალთ სასოება ეკლესიას არის. რაც ზღვაზე სომალდია, ის ეკლესიას ცხოვრებაში: სომალდი ზღვაზედ ცურვის დროს ებრძვის იმის დასანთქმელად გამზადებულ ზვირთებს და ირუკვას მათგან, აგრეთვე ეკლესიას ქრისტიანს, საზოგადოება მართლ მოაწმუნეთა ამ ცხოვრებაში ქვეყნის და მის ამბობათა მოყვარეთაგან იდეურება, ირუკვა, სომალდს ჭმარათავს მესომალდე და ის თავის ხელგაჩენით გადაასწავს იმას დასთქმას ეკლესიას ჭმარათავს ქრისტი უფალი ჩვენი, რომელი დაიცვავს მას ბჭეთაგან ჯოჯოხეთისათა, წინააღმდეგობათა ძალთაგან. სომალდი იწრათვის ნავთ-საყუდედისაგან. წმიდა ეკლესიას მიიწრათვის წყნარ ნავთ-საყუდედში საუკუნო ცხოვრებისა იქ განისვენებს ის. სომალდედ მყოფნი ჭვირბობენ და სცდილობენ უნებულად მიადწიონ იქ სდაც მიდიან ეგრეთვე წ. ეკლესიაში მყოფნი ჭვირბობენ ქრისტიანები ჭვირბობენ და ზრუნავს ყოველთვის იმაზედ. რომ მიადწიონ. ეღიბნონ საუკუნო ცხოვრებას და განსვენებას. ისინი არ არიან მოცულნი ქვეყნიური ზრუნვებით არ მიზღვევენ სიმდიდრეს. სიამოვნებას. შატვის და კმაყოფილნი არიან იმით, რაც ღმერთს მიუცია მათთვის და იტყვიან მოციქულთა თანა: «არა რაი შემოვიღეთ სოფლად, სხანს, რამეთუ არცა განებად რაისა ხელგვეშვიფების; სოფლ მაქნდეს თუ საზრდედ და საფარველ სოფლთა. ამით კმაყოფილეთ ჩვენ» (ტიმ 6. 7—8). მესომალდეები ქარბმალის და ღელის დროს ზღვაში ანძებს გადაჭყრიან და ამით დაამყარებენ დაამაგრებენ სომალდს. ეგრეთვე ჭვირბობენ ქრისტიანები. რადე არ იმით წინააღმდეგობას განსაცდელნი და უბედურებანი, თავის სასოების ანძებს ღვთის მოწყალების სიღრმეში გადასვრიან და იესოსადმი, როგორც თავის თავის მესომალდისა. მიჭმარებენ და იტყვიან: «უფალო, მიხსენ ჩვენ, რამეთუ წარწყმდებით» (მათ. 8. 15). ნოეს სომალდი, კიდობანი ნამდვილ ქრისტეს ეკლესიას მოასწავებდა: ნოეს კიდობანში იმყოფებოდნენ სხვა დასხვა გვარი ცხოველები, აგრეთვე წმ. ეკლესიაში სხვა და სხვა ხალხი იმყოფება. «აჭა ესერა უცხო თესლნი ტიროს და კრი ზინდთა, ესენი იშვნეს მუნ» (ფსალ 86 2). ნოეს კიდობანში მსვენნი მძინვარენი და წყნარნი მშვიდთ იყვნენ. თითქო ხასიათი შეიცვალეს, ეგრეთვე წ. ეკლესიის ნამდვილი შვილები თავის წინააღმდეგ აკუნეს დასტოვებენ, ნოლის ღვთის განათლებიან ქრისტეს ხასიათს მიჭმარებენ. ერთმანეთის მოყვარულნი და ერთგულნი შეიქმნებიან, როგორც ძველი ქრისტიანები იყვნენ.

რომლებზედაც სწერია: «სიმრავლისა მისი მოაწმუნეთასა იყო გული და გონება ერთი» (საქ. მოც. 4. 32). წარღვნის დროს რაც სუდგემული დაწინა კიდობნის გარეთ—დაიღუბა; ეგრეთვე ყველა ვინც ქრისტეს ეკლესიის გარეშე არიან, დაიღუბებიან. წარწყმდებიან.

და შენ. ქრისტიანო, ნამდვილად ხარ შვილი ეკლესიისა? ეკლესიას წმიდას და იმის შვილებიც წმიდანი უნდა იყვნენ. მოიგონე. რას გიწერს საღმთო წერილი; რას გიწერს. როგორი უნდა იყოს კაცი განახლებული ანუ ჭვირბობი ქრისტიანი.—მოიგონე და სცან. ხარ თუ არა ისეთი. ხარ თუ არა ამასრულეული სჯულისა. რა სარგე ელას ქრისტიანად იწოდებოდე და ქრისტიანი გი არ იყო, ხალხისაგან ეკლესიაში ირიცხებოდე და ღვთისაგან გუფთა მხილავისა განდევნილი იყო ეკლესიიდან? ზოგნი ქრისტეს მადვიარებლად ითვლებიან და ყოველ გვარ უსჯულოებას გი სწადიან! რა აჭეთ ამათ ქრისტიანთან საქრთო! «არა მოყვრობა არს სიმართლისა და უსჯულოებისა, ანუ რაი ზიარება არს ქრისტესი ბელიარისა თანა» (2 კორინ. 6. 14—15). იქონიე ყველა ეს მხედველობაში და მოინახე. მოიჭერ კეთილად. რომ შეიქმნე ჭვირბობი წერილი წ. ეკლესიისა. თითონ იფიქრე. როგორ შეიძლება წმიდა ეკლესიის წევრად იყოს ის, რომელიც ზირთეობს, მღიქვნილობს, მტბიერობს, როგორც ძველად, მტაცებლობს, როგორც ძველი, სასტიკობს და გულ-მწყურალობს. როგორც ღოღი მძინვარე. გესლანობს, როგორც გველი, ისე ეძებს და მისდევს ქვეყნიურ სიკეთეს, თითქო ქვეყნას უნდა შეაბურდეს თითქო საუკუნოდ ქვეყნაზედ უნდა იცხოვროს! თითონ შენ ჭვირბო, რომ არ შეიძლება ითვლებოდე წევრად ქრისტიანეთ საზოგადოებისა, თუ არ მოინახებ, არ უბიწო იქმნები. არ დაიწყო კეთილ ცხოვრებას. საშიშია არ წარწყმდე. არ დაიღუბო, როგორც დაიღუბნენ წარღვნისაგან ისინი, ვინც ნოეს კიდობნის გარეთ დაწინა, რადგან «ხორცთა და სისხლთა სასუფეველი ღვთისა დაძვიდრებდად ვერ ძალუძსთ. არცა ხრწნილობამან უნაწინელია დაიმკვიდროს» (გამოს. 22. 14). შეინახე, შესცვალე შენი ბოროტი ცხოვრება კეთილად; მაშინ შეიქმნები ჭვირბობი წერილი ეკლესიისა. მაშინ ცხოვრებისა ზღვა აღელვებული ვერ დაგნთქმს, გიხსნის შენ იმისაგან ღმერთი ყოველად მოწყალე.

(დასასრული შემდეგ. №-ში)

შინაარსი: ოფიც. ნაწ.: სასულ. მთავრობის განკარგულებანი.—არა ოფიც. ნაწილი: ნუ თუ მართალია?—«ივერის» გამოსულისა გამო.—ღეხხუმიდა.—ჭუთაისიდა.—ხალი ამბები და შენიშვნები.—ტელეგრაფები.—ყოჩხალ გაზეთთაგან.—შირქმა უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი.

Доз. цензурою Кутаись, 19 Января 1886 г.

რედაქტორი-გამომცემელი მღ. დ. დამბაშიძე.

Скоропечатня Зедгинидзе и Перадзе въ Кутаись.

მწირობელმკვლავი ჯეჯინიძისა და ფერაძისა.

მ რ ყ ე მ ს ი

გაზეთი
ბიზნისოთქა

ს ა ს უ ლ ი ე რ ო მ თ ა ვ რ ო ბ ი ს ბ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა ნ ი .

პირი.

უქსიძისი იმპერატორების დიდებულებისა, თქონ-
მერობელისა სრულიად რუსეთისა უწმიდესი და უმარ
თებულის სინოდისგან მის ძალად უოკლად უსამღვე
ლოესობას არქივისკომისს ჰავლეს საქართველოს
ექსარხოსს.

უქსისა მეზრ მისის იკავრატორების დიდ
ბულაგისა, უწმიდეს და უმართებულეს სინოდს
ჰქონდა მსჯელობა ხალაფიშა იკავრატორის
დაბადების დღის დღესასწაულობაზე 1886 წელში
და, გამოკვლევის შემდეგ, ბრძანეს: მივიდეთ
რა სახეში, რომელ 1886 წელში შობის დღე
მისის იკავრატორების დიდბულაგისა ხალაფი
შა იკავრატორისა ჰხვდება დიდ მარხვის პირ
ველ გვირიაკის ოთხშაბათს და დღესასწაულობა
ამა დღისა არ შეიძლება გადადვას შაბათს, პირ-
ველ მარტს, როგორც დაწესებული არის 1884
წელში გამოცემულის ტახელითა იმ მიზეზით,
რომ ამ დღეს უნდა შესრულდეს პანაშვიდი
დვთისამიერ განსვენებულ იმპერატორ ალექ-
სანდრე მეორეზე, უწმიდესი სინოდი განაწე
სებს: დღესასწაულობა ხალაფიშა იკავრატორის
დაბადების დღისა ჩუკვ-ს წელში გადატანილ
იქმნეს მართლ-მადიდებელ გვირიაკეს. შეაერთონ
რა ამ დღესასწაულობასთან დღესასწაულობა
მისი დიდებულებისა თავის მშობლის ტახტზე
აღვსლისა; ამაზედ, ჯეროვანის განკარგულების
მოსახდენელად, ეპარქიების არქიერთა, სინო-
დალნი განტორათა მოსკოვისასა და საქართვე-
ლო-იმერეთისასა, ლავრათა და სტავროპოლიაღ-
ნის მონასტერთა, მიეკვს ცნობა ცირკულია-
რულად დაბეჭდილის უქაზებითა, მიეწეროს რა
ამასთანავე, რომ სხვა მომავალ დროისთვისაც

ინელმძღვანელონ მათ ამა დადგენილობითა ამის
მსგავს შემთხვევებში. დეკემბრის 31 დღესა.
1885 წელსა. № 14.

ნამდვილ უქაზზე ხელ მოწერილია: ობერ-
სეკრეტარი ა. გავსილოვი და სეკრეტარი დ.
უუდროვი.

შენიშვნა: ამ უქაზის პირი იბეჭდება ამ წყევსში
პრძანებისა მეზრ საქართველოს ექსარხოსისა საცნობლად
და სახელმძღვანელოდ ბლაღოჩინთა და მღვდელთათვის.

უ რ რ მ ა

ხელ-წერილსა, რომელიც უნდა ჩამოარ-
თვას მღვდელმა, როდესაც მართლ მადიდებელის
სარწმუნოების პირზე გვირგვინის გურთხევას
ასრულებს სხვა ქრისტიანის სარწმუნოების
აღმსარებელთან.

ხ ე ლ - წ ე რ ი ლ ი :

წელიწადი, თვე და რიცხვი.

ქვემოთ ხელის მომწერი (კაცნი ან ქალი—
წოდება, სახელი, გვარი, სარწმუნოება) ამით
ვამოწმებ, რომ, ვიწერ რა ჯვარს, (წოდება,
სახელი, გვარი) მართლ-მადიდებელის სარწ-
მუნოების წესით, ორივე სქესის შვილების
აღზრდაში მოვიქცევი თანახმად რუსეთის სა-
ხელმწიფოს კანონებისა, ესე იგი მოვინათ-
ლავ და აღვზრდი მათ მართლ-მადიდებელს
სარწმუნოებაში.

ხელ-წერილი ჩამოვართვი მღვდელმა

სიკრძალვად მიწვეული იქნა იმისა თვის, რომ მან, შესრულდა რა უმაწვილზე საიდუმლო ნათლის დება, არ ჩასწერა ის მეტრიკაში და აღსარებითი სიებში არ ნიშნავდა პირს, რომელმაც სთქვა აღსარება და ეზიარა მათ ეკლესიაში იმა უსაფუძვლო მიზეზისაგამო, რომ ეს პირნი არ იყვნენ მათი სამრევლოთაგანნი.

ივთის მადლით და ორთავე მთავრობათა: სახორციელო და სასულიეროსა მეცადინეობითა, ახლა მრ ვლდებიან ჩვენს სამწყსოსა შინა მკოდნენი პირნი წერა კითხვისა. მათ, რასაკვირველია, სერვილი აქვსთ, რომ გამოიყენებენ ეს ცოდნა, იკითხონ რომელიმე წიგნები. ამის თვის ახლავს საჭიროა, რომ ჩვენ სულიერთა მოძღვართა ვეცადეთ და მივსცეთ მათ ხელში კარგი რაიმე სულიერთად სასარგებლო და ზნეობის აღმაშაფლებელი საკითხავი წიგნები, თორემ დაიწყებენ სულიერი ზღაპრების, ან სულის მავნებელი, ზნეობის გამაფუჭებელი წიგნების კითხვას. აჰა მიზეზი, რომლისა გამო ახლად შედგენილმა ქ. თბილისში სასულიერო მთავრობის მეცადინეობით, «ძმობამ» უოვლად წმიდა დვთის მშობლის სახელზედ, განიზრახა გამოცემა პატარა პატარა ბროშიურებისა (წიგნაკები) ფრთად იფად, ორ-ორ კაპიკათ თითო თითო. ამისთანა ბროშიურა გაეგზავნება ბლადოჩინებს, რათა მათ თითო ეგზემპლიარი ეკლესიის ფულით გამოიწერონ თავიანთი საბლადოჩინო ეკლესიებისათვის და იქონიონ ეკლესიაში, მისცემდენ, ვინც ისურვებს წასაკითხავად, გარდა ამისა შეატანონ, ვინც კი თავის სულის და ზნეობის წარმატების მსურველია, იუიღონ ამისთანა ფურცლები და იქონიონ სახლში საკითხავად. წიგნაკები იქნება გამოგზავნილი ბლადოჩინის დაბაშისაგან. ფული, რასაც შეადგენს, უნდა იქმნეს გავზავნილი ხუთი თვის გამოსაცემი წიგნაკებისა (თვეში ორ-ჯერ გამოვა) წინ-და-წინ, ან ხუთი თვის შემდეგ უნდა გავზავნონ «ძმობის» რჩევის თავს მჯდომარეს თფილისის სემინარიის რექტორ მ. ვ. ჩუდეცკისთან. თუ ვინმე მოინდომებს მომეტებულს წიგნაკების გამოწერას, მოითხოვონ იმავე მ. დაბაშიძისაგან.

პირი ამ მოწერილობისა დაიბეჭდოს ეურნალს «მწყემს»-ში სახელმძღვანელოდ და საცნობლოდ სამღვდელთათვის.

საქართველო-იმერეთის სინოდალნი კანტორა თავისი უქაზით 25 ნოემბრიდამ 1885 წ. განსარინებლად შეცთომათა და გასაფრთხილებლად სამღვდელთა პირთა, აცხადებს, რომ ეკლესიის ერთი კრებულთაგანი დამტრფულის ცუელით იმისათვის, რომ მან, შესრულდა რა უმაწვილზე საიდუმლო ნათლის დება, არ ჩასწერა ის მეტრიკაში და აღსარებითი სიებში არ ნიშნავდა პირს, რომელმაც სთქვა აღსარება და ეზიარა მათ ეკლესიაში იმა უსაფუძვლო მიზეზისაგამო, რომ ეს პირნი არ იყვნენ მათი სამრევლოთაგანნი.

სამღვილოთან სწორია: მდივანი სინოდ. კანტორისა ი. სიმონოვი.

სამღვილოთან სწორია: მდივანი სინოდ. კანტორისა ი. სიმონოვი.

**ВЪ 1886 ГОДУ
ПРИ КИЕВСКОЙ ДУХОВНОЙ АКАДЕМІИ
БУДУТЪ ИЗДАВАТЬСЯ
ПО ПРЕЖДЕ УТВЕРЖДЕННОЙ ПРОГРАММѢ:
„ТРУДЫ КИЕВСКОЙ ДУХ. АКАДЕМІИ“,
ЖУРНАЛЪ**

научнаго содержанія и характера.
При журналѣ будутъ помѣщаться переводы твореній
БЛАЖЕННАГО ІЕРОНИМА И БЛАЖ. АВГУСТИНА,
которые въ отдѣльныхъ оттискахъ будутъ служить продолженіемъ изданія, подъ общимъ названіемъ:

„Библиотека твореній св. отцевъ и учителей церкви западныхъ“.

Указомъ Св. Синода отъ 3/19 февраля 1884 г. подписка какъ на журналъ „Труды Кіевской дух. Академіи“, такъ и на „Библиотеку твореній св. отцевъ и учителей ц. западныхъ“ рекомендована для духовныхъ семинарій, штатныхъ мужскихъ монастырей, кафедральныхъ соборовъ и болѣе достаточныхъ приходскихъ церквей.

Цѣна за годовое изданіе журнала **СЕМЬ** рублей.

„Библиотеки вышущено шестнадцать книгъ; книги 1 и 2—творенія св. Кипріана, еписк. карфагенскаго, ч. 1 и 2; кн. 3, 4, 5 и 6—твореній бл. Іеронима ч. 1, 2, 3, 4; кн. 7—твореній бл. Августина ч. 1; кн. 8—твореній бл. Іеронима ч. 5; кн. 9—твореній бл. Августина ч. 2; кн. 10—твореній бл. Августина ч. 3; кн. 11—твореній бл. Іеронима ч. 6; кн. 12—твореній бл. Августина ч. 4; кн. 13—твореній бл. Іеронима ч. 7; кн. 14—твореній бл. Августина ч. 5; кн. 15—16—твореній бл. Іеронима ч. 8 9. Цѣна каждой книги (или тома) Библиотеки 2 р. съ пересылкою, кромѣ 16-й книги, цѣна коей 1 р. 50 к. съ пересылкою.